

Světová válka.

Němci sami věří v rozpadnutí se Rakouska.

Úřední očitý svědek s britskou armádou ve Francii sděluje následující z rozhovoru se zajatými německými důstojníky:

Nejdůležitější názor je doznání, že Rakousko zle sklámalo v této válce a že musilo být chráněno německým vojskem, začež musí zaplatit a bude muset vykrváčet. Němci zajatci myslí, že rakouská říše se rozpadne a že Němci postoupí část její území Itálii, kdežto německé země rakouské a Lucembursko budou přivtěleny k Německu.

Němci také uvítají vytvoření velkovévodství (království?) Polského jako přehradu mezi Německem a Ruskem. Budou př naléhati na to, aby Belgie se připojila k německému celnímu spolků a aby Antverpy byly mezinárodním přístavem. Také má být vytvořen středoevropský svaz germánských národů spolu se skandinávskými státy.

Němci doufají, že papež prokáže jim dobré služby, ač nevěří, že by je podporoval ve všem německých plánech.

Tyto názory mají původ v inspirovaných článcích časopisů a úředních zprávách.

Z Benátek sděluje se ze dne 1. dubna:

Stísněnost v Rakousku vyvolaná pádem Přemyslu, jest dne od dne větší. Lidé inteligentní nedají se másti novinami, které v poslední době nepřináší už nic než-li úřední zprávy, a věří, že jest Halič navždy ztracena, stejně jako mohou být ztraceny Uhry, podaří-li se Rusům zahnat vojsko od Karpat. Censura nad novinami jest v poslední době nesmírně přísná, a i listy nejmírnější vychází každodenně s mnoha prázdňnými sloupci. Protesty nepomáhají.

Poměry v Rakousku jsou hrozná a těsná neobyčejná. Lid jest již dávno váleky nabažen, ale v poslední době nabývá odvahy a protestuje veřejnými demonstracemi bez obavy následků. Do Říma došly zprávy, že rakouská vláda pád Přemyslu co nejlépe tajila a když konečně vydala zprávu o tom do veřejnosti, vyvolala tím ve Vídni hotové povstání. Lidé chodili po ulicích a křičeli: 'Pryč s válkou. Smrt generálnímu štábu!' Policie rozháněla zástupy a tasenými zbraněmi a mnohé zranila. Roztrpčenost proti vládě a odpor proti válce roste každým dnem.

Podobné zprávy dochází i odjinud a všechny svědčí o tom, že jest vnitřní stav rakouské monarchie nesmírně vážný. Lid jest proti válce popuzen nejen proto, že přináší těžké oběti na krvi a mnoho vojáků na bojišti hyne, ale také proto, že dražota nesmírně stoupá a nikdo se nemůže najísti. K výtržnostem došlo nejenom ve Vídni, ale i v jiných městech.

Při tom jest rakouský lid vydán na pospas lichvářům potrovanými, kteří jej nesvědomitě odraji. Olupování toto došlo již tak daleko, že úřady vydaly oznámení, že budou s největší přísností trestati každý takový případ, zvláště pak podvodny při dodávkách armádních. Kdo bude uznán vinným, může být trestán věznicí od deseti do dvaceti roků, ale v případech vážnějších také šibenici.

Zprávy z Terstu oznamují, že rakouští vojáci v Trentinu (jižních Tyrolích) jsou bez křečaru, hladoví a chatrně oděni. Jejich plat byl snížen ze šestnácti na osm křečarů denně a na místě pěti komisařů dostávají pouze dva týdne. Muži přes 40 let starí jsou posláni do zákopů. Soukromé dopisy z Terstu sdělují, že mnoho lidí hladoví, Pšeniceho chleba ne lze dostat, a zásoba válečného chleba jest nedostatečná. Ceny všech potravin se zdvojnásobily až strojnásobily.

Další německé sbory na pomoc Rakousku.

Německo dobře ví, že Rakousko kvapem slabne a nemůže již odlati prudkým nárazem ruských armád a proto vysílá nové sbory k ochraně Uher před vpádem Rusů. Z Bernu sděluje se Morning Postu: Právě došla zpráva, že 160,000 Němců přibýlo do Rakouska a byli rozděleni mezi posílova Krahova a v Karpatech a na

Čestí obranci Přemyslu chtějí bojovat proti Rakousku.

Dodatečná ruská úřední zpráva o vzdání se Přemyslu obsahuje též následující sdělení:

"Jistý počet Čechů, náležejících k posádce v Přemyslu, bouřlivě se domáhá, aby jim bylo dovoleno bojovat pro Rusko." Dle záznamu v Kijevě Rusové během dvouměsíčních bojů v Karpatech před pádem Přemyslu zajali 114,000 mužů. Udržení pořádku ve velké kolonii zajatců spojeno bylo s velikými potížemi. Jeden německý hulán, když došel se o pádu Přemyslu, prohlásil, že musí to být následkem zrady se strany "toho Čecha Kuzmanka". Jistý český důstojník po této poznámce srazil hulána pěstí k zemi. Boj brzo se rozšířil a ruská stráž měla plně ruce práce, aby zápasící roztrhla.

Přístavní město Pulje opevněno.

Z Vídne se oznamuje, že opevnění Pulje, hlavního rakouského přístavu válečného, byla skonče-

na, aby přijal prozatímní rozpočet a jiná válečná opatření. V dobře informovaných kruzích se soudí, že situace v Karpatech bude jedním z hlavních předmětů debaty a jednání.

Londýnský Morning Post otištěl z Budapešti tuto zprávu, datovanou 25. března: Denníky každým dnem více a více se obírají otázkou míru. V Uhrách byl by každý mír vítán i pokofující. Tyto články však také utěšují lid sdělením, že nyní konečně přý Rakousko uzná převahu Uher a že dostane se Uhrám odměny ve formě neodvislosti.

Rakouské ztráty v údolí Lyuty v komitátu Beregu v severovýchodních Uhrách 28. března se odhadují na 18,000 mužů. Dle též zprávy 4,000 Rakusánů padlo v boji jednohodinově 6 mil severně od Verezky.

Rakouské sbory jsou v onom kraji úplně demoralisovány následkem velkých ztrát.

Zvěsti z jižního bojiště.

Srbský vyslanec pro Francii Milenko Vesnić prohlásil v Paříži, že Srbsko pouze vyčkává pokynů spojenců, aby samo zahájilo ofensivu proti Rakousku. "Srbsko je naprosto připraveno zahájit okamžitě tažení, pravil srbský vyslanec. Bylo však rozhodnuto, že spojenci mají na přistě všechny důležité pohyby na všech frontách provésti po vzájemné dohodě. Jakmile Srbsko

spustila nař střílbu srbská děla ze břehu a parník po malé chvíli explodoval a byl úplně rozrozdřen. Rakouský aviatik opět se pokusil povraždit celou královskou rodinu černohorskou vrháním pum na palác králův minulý čtvrtek. Nikdo z rodiny královské nebyl zraněn, za to zranění čtyři občani a způsobena velká škoda. Po tomto útoku aviatik unikl směrem ke Kotoru.

Bombardování tvrzi na Bosporu.

Z Petrohradu sděleno ze dne 31. března:

Nedělní bombardování Bosporu bylo podporováno příznivými počásmi, čímž aviatikům umožněno podati jasný obraz o škodách Turkům způsobených.

Největší škoda postihla tureckou pevnost Elnas, kde 12-palcová ruská děla zničila staré kamenné opevnění a nové opevnění, kamž Němci nedávno převezli některá svá děla. Také tvrz Kilias byla poškozena. Turci měli 22 děl u Anatoli a Kavaku a 24 děl u tvrzi Madžárkali.

Ruské námořní úřady varují, aby se nečekal rychlý úspěch ruského neb spojeneckého loďstva v Dardanélách a Bosporu.

Dle ženevské zprávy z Bukurešti Turci nemají sice nedostatku stříliva, ale materiál je špatný. Jejich zásilky z Německa v březnu r. 1914 přivezené jsou vyčerpány a Turci nyní se musí spoko-

uť, kteří se snažili křesťany zachrániti. Když Rusové vnikli do vesnice, nalezli 720 mrtvol, skoro vesměs mladých a zohavených. Tři sta mužů zabývalo se po tři dny vytažováním mrtvol ze studní, rybníků a příkopů a pohřbíváním jich. Nářek žen zvyšoval hrůzu výjevů. Vdovy, které nalezly mrtvoly svých manželů, trvaly na tom, aby směly samy vykopat hroby a pohřbíti své muže. Některé z obětí byly zastřeleny. V jiných případech byli nešťastníci přivázáni k žebříkům a hlavy skrze stupně vyzívající ussekány. Oči byly některým vylopujány a údy ufaty. Panují obavy před všeobecným masakrem 10,000 nebo 15,000 křesťanů, zbývajících dosud v Urmé, jestliže tomu nebude zabráněno rozkazy z Cařihradu. Ústní zprávy z Urmy potvrzují dřívější depeše, že na 800 osob bylo povraženo v tamnějším okolí, a že 2,000 dalších podleho nemocem. Potvrzují se rovněž zprávy o ztřášení amerického missionáře Allena.

Celá jedna německá divise porubána.

Další podrobnosti docházejí do Londýna o zmaření odvážného německého manévru v okrsku Němčenu, kde celá jedna německá divise byla porubána. Současně oznamuje se zanechání obléhání ruské pevnosti Osowce Němci, z čehož se dá souditi, že se shrotil úplně celý útočný plán polního maršála von Hindenburga na zmocnění se železniční linie z Varšavy do Petrohradu.

Hindenburg chystal se na Němčenu couvnouti povlovně se střední částí desáté armády, čímž měli být Rusové vlákáni k postupu mezi Suwalki a Kalvarii, načež rychlým obchvatem měli býti obklíčeni. Přílišná dychtivost dohnala však německé vojevůdce, že vrhl jeden armádní sbor přes tající zamrzlou hladinu jezera Dusji přilisi záhy, dokud Rusové nepostoupili ještě dosti daleko, aby úspěch obchvatného manévru byl zajištěn. Prekonavše hrozná riziko přepravy vojska a munice přes vratkou hladinu ledu, němečtí velitelé objevili, že se dostávají předčasně, a při zoufalém spěchu, nastoupiti zpáteční pochod, nepřítel byl napaden zúřivým útokem Rusů. Celá jedna německá divise byla porubána.

V úřední zprávě ruského generálního štábu vydané v pátek se praví: "Na Němčenu pokračovala věrna naše vojska po tuhém boji v ofensivě. Zahnali jsme Němce zpět, přivodili jsme jim těžké ztráty a přiblížili jsme se německým posilám výhodně od linie Pilwiczki - Mariampol - Kalvaria - Suwalki - Augustowo. Také v Karpatech pokračovali jsme v úspěšné ofensivě dne 31. března v noci na den 1. dubna. Ofensiva soustředila se hlavně na linii Volja - Michovja, směrem na Užovský průsmyk. Naše vojska vzala útokem bodáky skoro všechny výšiny severně od osad Vestilina, Bereghli a Gornja. Rakouské protiútoky na západ od železné dráhy, vedoucí do Mezo Laboreze, byly odrazeny. V Karpatech zajali jsme věra 32 důstojníky a asi 2,300 mužů."

Ruské vojsko soustředěno ve Finsku.

Rusko soustřeďuje na pobřeží Finska obrovský počet vojska, ačkoli není známo, za jakým účelem. Vojenští znalci považují za nanejvýš nepravděpodobné, že by Němci pokusili se vysaditi armádu na pobřeží Finska, protože vyhlídky na úspěch byly by nepatrné. V některých kruzích se soudí, že mezi Finy jeví se revoluční hnutí, a že ruské vojsko je zde soustřeďováno, aby každý výbuch byl v zárodku udušen. Čtvrteční kabelová depeše sdělovaly, že mezi švédskými a ruskými vládními hodnostáři zabýjány budou konferencí, na nichž bude rozhodnuto budoucí status Finska. Nežadno znění všech dopisů o situaci ve Finsku nasvědčují, že prošly rukama ruského nebo švédského cenzora.

Ruské vítězství nad Turky v Persii.

Boje mezi turckými a ruskými sbory na pátě Persie byly obnovovny. Dne 25. března porazili Rusové Turky v krvavé bitvě u Atkurturu, severně od Dilmanu, v severozápadní Persii. Ottomanské sbory strátily 12,000 mužů na zraněných, zajatých a padlých, a Rusové ukofistili mnoho děl.

Dříve než Rusové obsadili plánu Salmu, v perské provincii Azerbajdžan, severozápadně od Urmu, mnoho set domorodých křesťanů bylo sehnáno Turky do vesnice Haftdewan a povraženo. Muozi křesťané byli vyvlečeni s přilýtky přátelských Mohamedů.

KDO BUDE VLÁDNOUTI V CAŘIHRADĚ.

Po čtyři sta roků k vůli Cařihradu panovala fevdnost mezi světovými národy. I kdyby město padlo a bylo dobyto spojením, sotva docílno by bylo nějaké uspokojivé dohody mezi interesovanými národy. Vladaři, jimž nejvíce záleží na tom, co se stane s Cařihradem jsou (hořejší řada, od leva k pravu) král Jiří V., Anglie; Mohammed V., Turecko; císař Vilém, Německo; car Mikuláš, Rusko; (dolejší řada) car Ferdinand, Bulharsko, král Viktor Emanuel, Itálie; císař František Josef, Rakousko; král Petr, Srbsko; (levý střed) král Konstantin, Řecko; (hořejší) král Ferdinand, Rumunsko; (pravý střed) president Poincare, Francie. Mapa uprostřed ukazuje Cařihrad (Stambul) a jeho okolí.

na a rakouské noviny prohlašují město za nedobytné, jak se strany pozemní, tak i z moře. Loďstvo, ležící v přístavu, přivedeno bylo na nejvyšší stupeň dokonalosti a sesílno i několika čluny ponornými, které propájají císaři Františku Josefovi císař Vilém.

Právě se, že jich bylo nedávno 12 rozebranych přivezeno po železnici ze Stětina a několik jiných bylo zbudováno ve Rjece. Skoro celé pobřeží Istrie, hlavně čára táhnoucí se mezi Dignano, Fasana a Piranem, proměněno bylo v upevněný tábor nesmírně silný a je tu uloženo množství stříliva a jiných zásob. Na březích jsou umístěna velká děla a hmoždýře. Rakouské vojenské úřady mají jistotu, že Pulje nemůže býti dobyto jinak než po dlouhé blokáde a obléhání se strany posunů. Právě, že se loďstvo anglo-francouzské na něco takového nezmůže. — Město jest zásobeno na rok.

Uherský sněm neočekávaně svolán.

Uherský sněm byl neočekávaně svolán k zasedání na začátku dub-

na, aby přijal prozatímní rozpočet a jiná válečná opatření. V dobře informovaných kruzích se soudí, že situace v Karpatech bude jedním z hlavních předmětů debaty a jednání.

Londýnský Morning Post otištěl z Budapešti tuto zprávu, datovanou 25. března: Denníky každým dnem více a více se obírají otázkou míru. V Uhrách byl by každý mír vítán i pokofující. Tyto články však také utěšují lid sdělením, že nyní konečně přý Rakousko uzná převahu Uher a že dostane se Uhrám odměny ve formě neodvislosti.

Rakouské ztráty v údolí Lyuty v komitátu Beregu v severovýchodních Uhrách 28. března se odhadují na 18,000 mužů. Dle též zprávy 4,000 Rakusánů padlo v boji jednohodinově 6 mil severně od Verezky.

Rakouské sbory jsou v onom kraji úplně demoralisovány následkem velkých ztrát.

spustila nař střílbu srbská děla ze břehu a parník po malé chvíli explodoval a byl úplně rozrozdřen. Rakouský aviatik opět se pokusil povraždit celou královskou rodinu černohorskou vrháním pum na palác králův minulý čtvrtek. Nikdo z rodiny královské nebyl zraněn, za to zranění čtyři občani a způsobena velká škoda. Po tomto útoku aviatik unikl směrem ke Kotoru.

Bombardování tvrzi na Bosporu.

Z Petrohradu sděleno ze dne 31. března:

Nedělní bombardování Bosporu bylo podporováno příznivými počásmi, čímž aviatikům umožněno podati jasný obraz o škodách Turkům způsobených.

Největší škoda postihla tureckou pevnost Elnas, kde 12-palcová ruská děla zničila staré kamenné opevnění a nové opevnění, kamž Němci nedávno převezli některá svá děla. Také tvrz Kilias byla poškozena. Turci měli 22 děl u Anatoli a Kavaku a 24 děl u tvrzi Madžárkali.

Ruské námořní úřady varují, aby se nečekal rychlý úspěch ruského neb spojeneckého loďstva v Dardanélách a Bosporu.

Dle ženevské zprávy z Bukurešti Turci nemají sice nedostatku stříliva, ale materiál je špatný. Jejich zásilky z Německa v březnu r. 1914 přivezené jsou vyčerpány a Turci nyní se musí spoko-

MALÝ OZNAMOVATEL

Pod tímto ohlavením svetežku jeme různé menší oznámení jako: Pijme se — Prodá se — Koupi ne vymění se — Hleď se — atd. Za oznámky v Malém Oznamovateli počítáme na jedno uveřejnění 1 cent za každé slovo — každá řádka počítá se též za slovo. Mají-li dotazy býti adresovány na administraci, oznamovatel musí poštovně sám hraditi. Oznámky uzavřeny se jen tehdy, je-li obnos přiložen — jinak sč stanou nepovinnouty. — Meačeb oznámek než za 25c nepřijímáme. Napište si oznámku ještě dnes, spočítejte slova a dle toho, kolikrát přejete si mít oznámku uveřejněnou, obnos přiložte a nám zašlete. S výsledkem jistě bude více než spokojen. Dopisy a dresenjte na: Pokrok Publ. Co., 1417-1419 So. 13. Str., Omaha, Nebraska.

NA PRODEJ

PRODAJÍ SE LOTY, blíže 16. a William ul., velmi lacino, aneb se pronajmou. Loty ony jsou od 16. až k 17 ul., 75x225 st. Hlaste se u: Gladstone Bros., 1308-10 Douglas ul., Omaha. — Phone: Doug. 258. — Advertisement 37-4c.

STROMKY velmi lacino na prodej. Kdo by s krajanů přál si lacino dostat stromky (maple), nechtě se přihlásit u Jana Blažka, 1225 1/2 So. 15. St., Omaha. Advertisement 37-2p.

PRODÁM NEB PRONAJMU HOETINEC s velkou taneční sálou a jevitěm — v českém městečku, na hlavní ulici a na dobrém rohu. Hlaste se u: Mr. Jan Dus, Brainard, Nebr. — Advertisement 31-8c.

PRODÁ SE — dobře zavedený modní obchod (Millinery); prodám lacino v českém městečku výnosný obchod; bohaté velké okolí; velmi dobrá příležitost též pro švadlenu. Přilina prodaje slabost zraku. Dotazy adresujte administraci tohoto listu. — Advertisement 36-4p.

MINNESOTSKÉ FARMY A POZEMKY. — Máme dobré farmy na prodej v Olivia, Renville County a okolí; je tady ta nejlepší černá půda, ve které se vypěstuje to nejlepší drobné obilí. Kukuřice též dá od 49 do 75 bušů po akru. Farmy máme na prodej od \$65 do \$100 akr na velmi dobré termíny. V Olivia máme katolický kostel a školu. Pište o další informace na: Vosika—Winsor Land Co., Olivia, Minnesota. — Advertisement 37-4c.

FARMY na výměnu a na prodej. V nejlepší části v prostřední části státu Missouri. Zde je dobrá bežatá černá ornice a žádný písek. Zde se všecko vede, kukuřice, pšenice, oves, vaječká, jetel a vůbec vše, co farmář zraje, se zde daří. Přijete-li si vyměnit aneb koupit, pište český neb anglicky na: Fred Havlj, Montrose, Mo. — Advertisement 36-4.

NA PRODEJ 5-světelný dům v 2425 jižní 20. ul. Lot jest asi 40x145 st. rozlohy. Hlaste se přime v sdaném čísle. — Advertisement 38-1p.

PRODÁ SE LÉKÁRNA ve Swanton, Nebr.; jediná to lékárna ve městě. Velmi dobré místo pro českého lékaře aneb lékárníka. Další podá: Dr. Jos. Šimeček, Swanton, Nebr. — Advertisement 38-8c.

PŘIJME SE

PŘIJMOU SE děvčata neb starší ženy na umývání v hotelu Fontanelle. — Dobrá meza i se stravou a chydilim. — Hlaste se u "housekeeper" v Fontanelle hotelu. — Advertisement 33-1fc.

PŘIJME SE dobrý technický dělník, který se dobře vyzná v zářezání a sekáni mása na špaluku. Dobrý dělník obdržel dobrou mzdu, avšak za každých okolností musí mluvit anglicky. Hlaste se u: Fr. Ferenc, Clarkson, Neb. — Advertisement 32-8c.

ČESKÝ ZKUSENÝ HOLIČ hledá práci ve venkovském městečku v Nebraska. Přililky zašlete za administraci tohoto listu. — Advertisement 37-3p.

HLEDA SE UČITEL NEB UČITELKA pro českou školu ve Schuyler, Nebr. Vyučování má začít v pondělí, 7. června, a potrvá 5 týdnů — do 31. července. Dopisy zašlete na: Jos. Novotný, Schuyler, Neb. — Advertisement 37-4c.

HLEDÁNÍ státní práci na farmě. — Jest 27 let star. Pište na adresu: Anton Helber, 3611 Jackson St., South Omaha, Neb. — Advertisement 38-1p.

RŮZNÁ

STAVERNÍ KONTRAKTOR s dlouhou zkušeností ve všech pracích státních a obecních, by se rád uasdil ve větším venkovském městečku, v dobré krajině, v některém ze středních států. Kdyby některý z krajanů a chudilim místě věděl, uchtěl-li samé takové oznámit pod značkou "Realiti" na administraci tohoto listu. — Advertisement 33-1fc.

Monické fazole — "národní pokrm Mexikánský" — 4 centy libra v krámu. Poštou 3 libry za 25c. — J. Enamendok, Grover, Colo. 37-5p.